

ZUCH MISTRZYNI

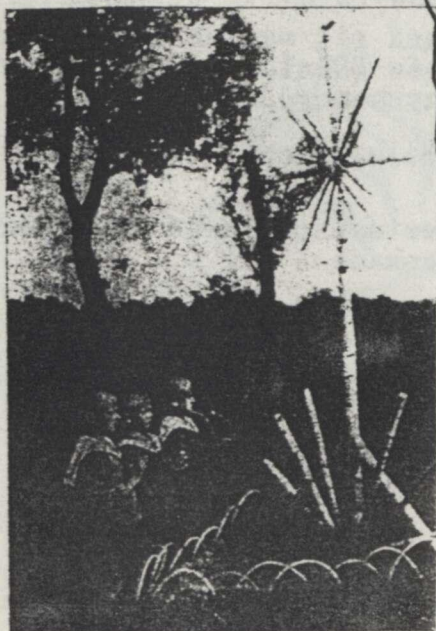
BIULETYN METODYCZNY MAŁOPOLSKIEJ CHORĄGWI HARCEREK

ZHP (1918)

KRAKÓW dnia

Nr 3/15

ALLELUIA

MODLITWA ZUCHA.

O święte Dziecię Jezus, ofiarujemy Ci wszystkie nasze serca. Napełnij je swymi cnotami, a nas naucz, jak mamy iść za Tobą.

Chcemy Cię naśladować, jak tylko najlepiej umiemy, i przy pomocy Marji Panny, Matki Bożej, wzrastać w mądrości i w latach.

[↑]
{skaut 1934.}

wszystkim

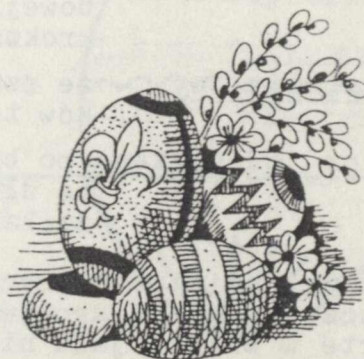
Zuchom

Harcerkom i Harcom

wiele wytrwałości i radości
w spełnianiu codziennie
dobrych uczynków

zixxy

redakcja

archiwum
harcerskie.pl

Kiedy ostatnio byłam na spotkaniu harcerskim otrzymałam wraz z życzeniami "wiąteczne" przepiękne jajko wielkanocne - PISANKĘ - która pochodziła rodem z Burplowszczyzny. Jej ornament malowany ręcznie był wspaniały, a wydmuszka otrzymana z przekrojonego jajka zlepiła była tak misternie, że wzrokiem trudno było dostrzec. ...

P I S A N K I

K R A S Z A N K I

W Polsce malowanie jaj stało się zwyczajem i nikt już nie pamięta od kiedy. Podania i legendy głoszą, że już za czasów słowiańskich jaja były malowane w różny sposób.

Jajko jest symbolem ZMARTWYCHWSTANIA - nowego życia i dlatego też jest w tej przepięknej -kolorowej szacie niesione do święcenia w Sobotę Wielkanocną, a potem stroi - i jest "prawie najważniejsze" na "świętecznym stole". Mamy dwa podstawowe rodzaje kolorowych jaj:

PISANKI - "pisze się" wzory, czyli woskiem nanosi się na gładką skorupkę różne wzorki, /tradycje różnych regionów Polski są różne/a potem moczy w specjalnym wywarze z naturalnych roślin /

KRASZANKI - kolor czerwony oznaczał piękność, ale można też malować na inny kolor byle jednolity

Nalepianki i wyklejanki - można otrzymać przez nalepianie kawałeczków papieru, wycinanek itd - teraz już rzadko stosowane

In Stefan Wojtkiewicz w swoich książeczkach o porach roku podaje zasady barwienia jaj:

" Pisanki przez setki lat były barwione farbami naturalnymi, pochodzającymi z roślinnego i tak:

kolor czerwony - otrzymywano przez wygotowanie wiórek olszyny, kory dębowej, brzozy i jabłoni, lub z buraka Cwikłowego, krokusa, szafranu, oraz łusek cebuli o mocnym stężeniu

kolor zielony - ze szczyplorku, żyta i pszenicy, wywaru jemioli i kory kory topolowych

kolor od żółtego po brązowy - z wywaru z łusek z cebuli /siła barwy - to zależy od trzymania jaj w wywarze /, z palonego zboża, kawy "

Należy pamiętać o umyciu jajek w wodzie z dodatkiem soli, octu, mydła, i wcześniejszym ugotowaniu ich "na twardo" - 10 min. aby powietrze za wartości w środku jaka nie rozsadziło skorupki należy przekłuć ją igłą.

Nieznany zwyczajem w południowych regionach Polski jest

Z A J A, C Z E K - a raczej podarunki, które przynosi.

Opowiadali mi zuchy z poznańskiego, że one piszą życzenia na kartkach w kształcie zajączka., bo zwyczaj mówi że zajączek tak jak aniołek pod choinkę, tak ten mod krzaczek przynosi podarunki.

- a co w mieście? - czy wychodźcie z domu do parku szukać prezentu? Bardziej "rozgarbięty" zuch odpowiedział - "nie druchno, wtedy tato wsadza mnie i moją siostrzyczkę do auta i wiezie za miasto, wysadza gdzieś w pobliżu lasu, i zaczynamy się bawić, wie druchna, "nie zważaj" na to co robią rodzice, po jakimś czasie tato mówi że widział zajączka, który bierze gdzieś w tamtą stronę, i my według taty zapewnieni, no tak jak w zahwie cieszno i zimo, szukamy krzaczka pod którym ten niby zajączek tj tato zostawił dla nas podarunki.

- A jak nie macie auta? - co też druchna - to tak jak ze świętym Mikołajem - trzeba chcieć zrobić komuś przyjemność. Ale my też robimy naszym Rodzicom takie prezenty i jak oni nam chowają to my im też, tylko że pod innym krzaczkiem

K O G U C I K

WIEZIEMY TU KOGUCIKA

Wieżemy tu kogucika, dajcie jajek do koszyka, dajcie aby choć ze trzy, a do tego ze trzy sery dla kogucika

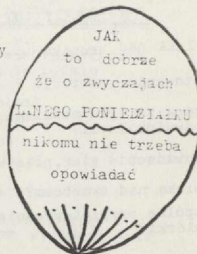
Do was tutaj wstępujemy, witania serdecznie wam życzymy dajcie też do macie dom, do którego nie żałować dla kogucika

Oj zieleni się zieleni, młodą trawka tuż przy ziemi kukuryku, kukuryku, już i pełno jest w koszyku dla kogucika

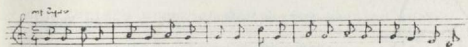
W niepamięć /choć nie wszędzie/ poszły też inne zwyczaje charakterystyczne dla niektórych regionów Polski. Np

" Chodzenie po wykupie z KOGUCIKIEM"

wystruganym z drzewa lub ulepionym z gliny. Kogucik powinien mieć ogon i grzebień z kolorowych piór. Czasami był wieszony na dwukołowym wózeczku. /Zwyczaj analogiczny do "chodzenia z gąsą czy turo-niem/.

JAK
to dobrze
ze o zwyczajach
LANEGO PONIEWIAZAJEM
nikomu nie trzeba
opowiadać

Nasze zuchy ...

Weszałam z Anią do harcówki /specjalnego pomieszczenia tylko dla zuchów/. Znalazłam się w środku rozbrzykanej gromady zuchan. "ajgżośniej sza była Kaśka/Znaczek Zucha i dwie gwiazdki/ którą znalazłam już z kolo- ni i ziemstwa.

- To jest dh Krysia , Teraz ona będzie przyboczną - zaprezentowała mnie drużynowa.

- A dh Ania, a dh Magda? - pytały zaniepokojone zuchy?

- Dh Ania zostaje , dh Magda-odchodzi - musi się uczyć.

Zuchy przyglądały mi się spod oka, ale szybko "oswoiły się" ze mną,

Przez całą zbiórkę poznawałam ich obrzędowość: kronikę - w kształcie słońca, przypinanie do totemu szoneczek z imieniem i nazwiskiem /sprawdzenie obecności /, nazwy szóstek - "Promienie", "Promyki", "Promyczki", obrzędowy taniec. Na kolejnej zbiórce już wiedziałam, że witamy się przy zgaszonym świetle, że do chwili przyjęcia do drużyny nie wolno no- sić chusty i wiele, wiele innych ciekawych rzeczy.

Kto chce się dowiedzieć jakich? - zapraszamy do 5 KIL "SŁONECZNA GROMADA" przy szkole podst nr 33. Prowadzi ją dh Anna Wierzeńska, a no- wą przyboczną jest/piszcząca te słowa/

Krystyna Krzyżanowska

Od redakcji

Zbiórki tej drużyny odbywają się wtorki o 16¹⁵ A swoją drogą to nie chciałybym być tak "wprowadzana" do drużyny. Wszak przyboczną to też członek danej gromady - powinna np. czymś się "wkupić" czymś co zuchy pozytywnie by zapamiętały - gra, ćwiczenie - co mogło-by być zaczątkiem przyjaźni, sympatii. A może zuchy powinny w Kręgu Rady mieć możliwość zadania "pytań"? Może to one /w bardziej "starych" druży- nach powinny decydować/? Przecież przyboczną powinna być kimś ważnym kimś lubianym, kimś kto jest wzorem dla zuchów, kimś kogo bardzo lubią i cenią. No właśnie ale jak to osiągnąć?

A jak w innych drużynach jest "traktowana" przyboczną?

Czekamy na listy.

redakcja

CO NALEŻY DO ... PRYBoczNEJ ?

- GIEŁKA nad kroniką → pomoc drużynową we wszystkim?
- notowanie punktacji? → prowadzenie zbiórki, gdy drużyna nowa nie przyjdzie?
- praca ze sprawościami indywidualnymi? → pomoc szóstkom w czasie maisterki, zwiadu?
- prowadzenie gier, pląsów? → wypowiedzanie się w Kręgu Rady?
- opieka nad skarbcem? → rozmowa z rodzicami zuchów?
- wspólne przygotowywanie zbiórek? → ...

4/15

archiwum
harcerskie.pl

Zbliża się czas, w którym drużynowa zaczyna myśleć coraz bardziej realnie o przeprowadzeniu dla kilku wybranych zuchów OBIECNIJ ZUCHOWEJ. W każdej drużynie jest to prowadzone inaczej - wszak do tego właśnie służyć mają zwyczaje i obrzędy wśród zuchów. Ponieważ jako jedno z zadań kurowowych jest opracowanie przykładowej Obietnicy chcę Wam dziś przekazać takie jedno opracowanie. Jest ono pisane na podstawie prawdziwych obrzędów przeto proszę o zachowanie "tajemnicy", choć zezwalam na podpatrzenie pozytywnych cech tego obrzędu.

OBIECNIKA ZUCHOWA

"Iłka/ 3-5/ zuchów, które zasłużyły już na prawo złożenia Obietnicy - co uznają starszyzna drużyny, otrzymuje w szkole napisany szyfrem na korze brzożowej i zawinięty zwyczajnie LIST treści "Puszczająca Brać Zuchowa wzywa Cię abyś stawił się w pełnym umundurowaniu o zachodzie słońca na /dla każdego zucha inne/ rogu zamku królewskiego. /miejscowość jest mała i nie istnieje niebezpieczeństwo wpadnięcia pod auto/ Tam czekaj na przyjaznego człowieka." Dowiedz się co dzisiaj za święto /uroczystość Obietnicy odbywa się 11 listopada/. List jest przekazany z informacją, że można go otworzyć dopiero w domu po godz 16⁰⁰. W liście jest informacja /spróbuj przeprowadzić przed wyjściem z domu półgodzin- ną próbę milczenia, a gdy wyjdiesz spróbuj w drodze uczynić coś dobre- go". Bona pora obietnicy jest ustalona z rodzicami zuchów tak że zuchy o tym nie wiedzą.

Do zucha podchodzi przebrany w strój giermki harcerz i kie- ruje zucha na ścieżkę parku królewskiego w kierunku kolejno palących się pochodni. Przy pierwszych 6-ciu zadaje się mu pytania "Czy wiesz, że pierwszy punkt Prawa Zucha mówi, że zuch kocha Boga i Polskę. I tak samo z każdym kolejnym punktem przy pochodniach. Przy siódmej "Czy wiesz że orzeł na znaczkach zucha to odwaga i męstwo, słońce to radość i pogoda ducha. Zuch odpowiada tylko - Tak, przy ósmej "Czy wiesz co dzisiaj za święto... czy udażo Ci się zrobić dobry uczynek? i zachowaj próbę milczenia. Bez względu na odpowiedzi zucha przy ostatniej pochodni zuch dostaje zapaloną świecę i udaje się pod Dąb Wolności /zasiadające już znaczek zucha. am czekają instruktorzy i zuchy posiadające już znaczek zucha. Jest totem.

Na około dębu jest krąg z zapalonych świec. Każdy podchodzący zuch stawia swoją świecę i składa Obietnicę.

Do Obietnicy parę słów o znaczeniu tego miejsca i jego związku ze świętem 11 listopada oraz o sześciu punktach prawa zucha - postępowaniu zuchów. Uroczystość kończy wzniesienie krąg, zaspiewanie obrzędowych pieśni drużyny i wspólne przebiegnięcie przez park - do domów.

Na drogi dzień już, który które składały Obietnicę przychodzi do szkoły w mundurach /wszystkie w szkole czekają, kto to będzie ...

opracował - opisał
wyw Tomasz Aluzik

Proszę zwrócić uwagę:

- c przebiegu uroczystości wienzą rodzice zuchów
- zachowany jest nastrój tajemniczości, próby
- trzeba wykonać dobry uczynek
- nie ma "odpytywania" prawa zucha- choć jest jego przypomnienie
- harcerskie ognisko zostało zastąpione świecami - zuch ze swoją świecą "wchodzi" do kręgu, jasności, światła...

5/15

Listonosz.

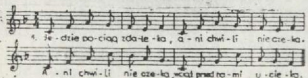
- Przyszedł, przyszedł listonosz, tra, ra, ra!
Przyszedł, przyszedł listonosz pan.
Przynosi karteczki od mojej matczki.
Przyszedł, przyszedł listonosz pan.
- Odszedł, odszedł listonosz, tra, ra, ra!
Odszedł, odszedł listonosz pan.
Za kartki dziękuję, potem odczytuje.
Odszedł, odszedł listonosz pan.

Pląs.

Listonosze tworzą pólko, twardzi twórceni w tym kierunku, z którego przychodzi listonosz.

- Idzie, idzie...** Ruch wskazujący listonosza, który nadchodzi wolno, rytmicznie. Na głowie ma czapkę, przy boku torbę.

Jedzie pociąg

Pląs.

Kolejarze ustawiają się, tworząc „pociąg”. Jeden z szóstkowych jest parowozem. Za nim podążają dwa rzędy kolejarzy, chwytając się rękami za paski. Ostatni kolejarz zamyka rzędy, trzymając obydwaj końcówki.

Między te dwa rzędy, pod ręce, wsiedlają podróżni. Obok stoi „konduktor” z gwizdkiem. Na stacjach czekają na pociąg sprzedawcy i okrzykami zachwycają swój towar.

Jedzie pociąg... „Pociąg” rusza i śpiewając obiega dookoła boisko lub łabę. Konduktor „jedzie” wewnątrz pociągu. Na stacji pociąg zatrzymuje się. Konduktor wysiada. **Podróżni do konduktora:** Konduktorze laskawy, zabierz nas do Warszawy.

Konduktor: Trudno, trudno to będzie, pełno ludzi jest wszędzie.

Podróżni: A my pięknie prosimy jeszcze miejsce widzimy.

Konduktor: A wiec przedko wsiedajcie, do Warszawy tutajście.

Tra, ra, ra!.. Naśladowanie głosu trąbki. Ręce przyłożone do ust.

Idzie, idzie... Ruch wskazujący.

Listonosz pan... Listonosz salutuje.

Na głowie „czapeczka”... Listonosze kładą dłoń prawej ręki na głowie.

Przy boku torbeczka... Prawa ręka pokazuje lewy bok.

Idzie, idzie... Ruch wskazujący.

Listonosz pan!... Listonosz salutuje.

Przyszedł, przyszedł... Ruch prawej ręki lukiem z przed piersi w dół.

Tra, ra, ra... Przyszedł, przyszedł... Listonosz pan... Jak poprzednio.

Przynosi karteczki... Listonosz podchodzi, miarowo do stojących i podejmuje im wyjęte z torby kartki.

Od mojej matczki... Dłoń prawej ręki położona na sercu.

Przyszedł, przyszedł... Jak na początku zwrotki.

Odszedł, odszedł... Prawa ręka ugięta w łokciu wskazuje kilku lekkiem machnięciami na odejście listonosza. Listonosz odchodząc, kłania się.

Tra, ra, ra!.. Odszedł, odszedł! Jak poprzednio.

Za kartki dziękuję... Uklon z odpowiednim ruchem, obydwu rąk.

Potem odczytuje... Dłonie złożone obok siebie naśladują otwartą książkę.

Odszedł, odszedł... Jak poprzednio.

Wszyscy: Jedzie pociąg po szynach, tu jest las tu dolina,

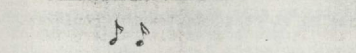
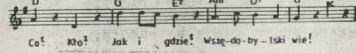
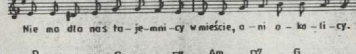
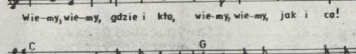
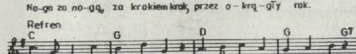
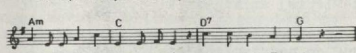
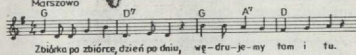
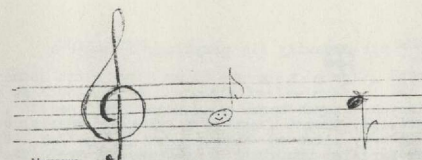
Tu jest łąka, tam rzeka, a pociąg wciąć ucieka.

Gwizdże, gwizdże maszyny, szybko pędzi po szynach.

Pędzi mostem nad rzeką, widać miasto daleko.

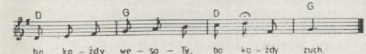
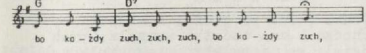
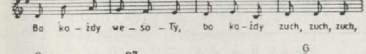
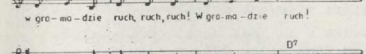
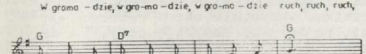
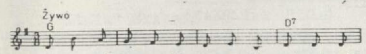
Już hamulce zgrzytnęły, koła glucho stuknęły.

Konduktor: Proszę wiele nie grzać! To Warszawa! Wsiadacie! Gwizdź!

Słowa i muzyka: autorzy nieznani

W gromadzie ruch

Słowa: Mieczysław Siemierski
Muzyka: Józef Łukasik

Wiemy, wiemy, gdzie i co...

Refren:

Wiemy, wiemy, gdzie i kto,
wiemy, wiemy, jak i co!
Nie ma dla nas tajemicy w mieście ani okolicy.
Co? Kto? Jak i gdzie? Wsządobyśmy wie!

Znamy już dworzec PKP.
Gdzie jest poczta, każdy wie.
Kiedy się o coś zapytasz nas,
odpowiemy wraz:

Refren:

Wiemy, wiemy... itd.

Zbiórka po zbiorce, dzień po dniu,
wędrujemy tam i tu.
Noga za nogą, za krokiem krok,
przez okrągły rok.

1.

W gromadzie, w gromadzie, w gromadzie ruch, ruch, ruch,
w gromadzie ruch, ruch, ruch! W gromadzie ruch!
Bo każdy wesoly, bo każdy zuch, zuch, zuch,
bo każdy zuch, zuch, zuch, bo każdy zuch,
bo każdy wesoly, bo każdy zuch.

2.

Zabawa, zabawa, zabawa wre, wre, wre,
zabawa wre, wre, wre, zabawa wre!
Nam wszystkim na zbiorcach wciąż śmiać się chce,
chce, chce,
wciąż śmiać się chce, chce, chce, wciąż śmiać się chce.
Nam wszystkim na zbiorcach wciąż śmiać się chce.

3.

Morowo, morowo wśród zuchów być, być, być,
wśród zuchów być, być, być, wśród zuchów być!
W zabawie i pracy radośnie żyć, żyć, żyć,
radośnie żyć, żyć, żyć, radośnie żyć.
W zabawie i pracy radośnie żyć.

Już dawno w "Zuchmistrzówniach" nie pojawiły się przykłady i uwagi o

G R A C H i Ć W I C Z E N I A C H

może dlatego, że jest wiele innych ważnych spraw a na znaczenie gier i ćwiczeń prawie nie zwracamy uwagi. Jest tak pewnie i dla tego, że zuchy codziennie spotykają się z rywalizacją. Nasze życie niesie, co gorsze, tą rywalizację w coraz bardziej brutalnej i nieuczciwej formie. Właśnie dlatego musimy i my nauczyć nasze zuchy, że osiągnięcie celu za wszelką cenę jest złe. Musimy pokazać im smak uczciwości. Starajmy się by zuchy zrozumiały, że wykorzystywać jakąś sposobność, jest gorzej niż przegrać uczciwie, że lepiej śmiać się wtedy gdy się przegrywa niż gdy się wygrywa.

Naucz ich prawdziwej przyjaźni i chęci pomocy sobie nawzajem. Nie bądź pobłażliwa to dasz sposobność do nadużyć/pamiętaj o dokładnym wytknięciu zasad gry- nawet stworzeniu nastroju

Brazowe Sowy podają m.in. taki zestaw rad i przestróg przy prowadzeniu gier i ćwiczeń w gromadach zuchowych:

1. Brazowa Sowa może uczyć przy pomocy gier, rozwijać poczucie przyjaźni dla przeciwników niezależnie od tego czy się wygra czy przegra, wypracować poczucie wartości uczciwej gry, nie powinna natomiast gry traktować tylko jako wyładowanie energii po to by im potem było łatwiej siedzieć spokojnie!
2. gra musi być objaśniona dokładnie i jasno przy ogólnej uwadze zuchów
3. nie prowadź wyłącznie tych gier które zuchy znają ze szkoły, szukaj wciąż nowych pomysłów
4. próbuj utrzymać zuchy możliwie najdalej od gier skautowych, ponieważ nie będą miały dla nich uroku gdy znajdują się w drużynie harcerskiej
5. Nie przedłużaj zbyt długo gier /powtarzaj/. O wiele lepiej jest doprowaździć grę do najwyższego napięcia i szybko skończyć zanim zuchy zdązą się. Potem powtórz ją dopiero po kilku tygodniach

A oto już konkretne przykłady gier i zabaw i ćwiczeń

WSKAZANY ADRES

szóstki otrzymują adres mieszkania w którym znajduje się ważny dokument. Należy go odebrać, i szybko wrócić do izby

uwaga: punktowane szybkość, ale i zachowanie w danym domu. Cele dane w Kręgu rady. Przydatne: zostawiają dokument przed zbiórką w porozumieniu z osobami tam mieszkającymi, po powrocie zuchów wychodzą z celu zapytania o zachowanie...

POLOWANIE

ukrywasz w izbie lub w ogrodzie obrazki różnych kolorów/rysunek/ Zwierzyna trudniej ukryta- gruba łatwiej- drobniejsza. Na gwiazdek słabiej, gwiazdki - punkty

KOPCIUSZE

Gromada dzieli się na dwie grupy. Jedną są Kopcuszkami, drugie Królewicami, Królewicze przyglądają się obuwiu kopcuszków. Na znak drużynowej Kopcuszkki zostawiają swoje pantofelki na środku izby /drugą nogą z pantofelkiem jest niewidoczna/. Na dany znak królewicze odszukują pantofelki i zakładają na nogę kopcuszków. Farami biegną do drużynowej.

uwaga: można punktować też czystość butów, skarpetek, sznurowanie?...

NAZWY - układanie

Dla każdej szóstki drużynowa przygotowuje jednakową ilość karteczek tej samej barwy z literami/tworzącymi hasło/ i ukrywa je. np na kartkach zielonych-ż y r a f a " " " żółtych -k o z i c a i t d Szóstka, która szybciej odszuka swoje kartki i odczyta nazwę - wygrywa

HIGIENA

Zuchy wiążą koło. Dwa zuchy stają po za kołem/to zarazek i szcztoczka/. Szcztoczka zamyka oczy i liczy do 10 "arazek kryje się wtedy za "zębem" /jednym z zuchów w kole/ Szcztoczka otwiera oczy, odszukuje zarazek i go ni go. Zarazki można utrudniać wejście do koła /organizmu/

LISTA SKARBOW

Każda szóstka dostaje listę skarbów którą trzeba odszukać np największą szyszkę, najdłuższe szdło... szóstki we dzielą pracę. Po oznaczeniu czasie następuje sądziowanie.

W razie wątpliwości, każdy zuch rzuca na wybrany przez siebie przedmiot swój symbol w drużynie/znak/. Sowiemy się wtedy który rzecz uzyska za większość. Wygrywa szóstka, która więcej najlepszych przedmiotów przyniosła.

ITAKI

Szóstki wyruszają na poszukiwanie różnych nasion i owoców, którymi się żywią ptaki. Po oznaczeniu czasu wracają. Punktować albo: ilość rodzajów, albo umiejętność nazwania/trudne/

GRCSZEK I PASOLA

Gromadę dzielimy na dwie grupy. Los rozstrzyga kto zbiera gruch a kto fasolę/po powrocie/.

Drużyna wychodzi z zuchami na przechadzkę. Rozsiewa po drodze równą ilość ziaren. Po powrocie bawią się w coś ciekawego potem ciągną losy i grupami wyruszają na poszukiwanie ziaren. Grupa która pierwsza zbierze ziarna - wygrywa

POŻAR /lato/

Zuchy przychodzą na zbiórkę w kostiumach gimnastycznych pod mundurem. Na początku zbiórki rozbierają się z munduru i w swoim kąciu porządnie go skłają. W trakcie zbiórki na okrzyk "pożar", każda szóstka: ubiera się i wybiega do sąsiedniego pomieszczenia "gotowa"

UBIERANIE "LALEK"

Zuchy stoją rzędami. Przed każdą szóstką siedzi lalka-zuch w pełnym umundurowaniu. Na znak drużynowej zasadą sztafety zuchy zdejmują lalce kołnierz i elementy umundurowania /składają je/ "abawę należy powtórzyć z utieraniem lalek.

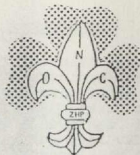
uwaga: ważna dokładność staranność, prawidłowość umundurowania!

LIŚCIA I KWIATKI

1-1000 zuchów otrzymuje kwiatki/roślina liście tych kwiatków/no są być obrazki/ Na dany znak "liście" starają się stworzyć parę z "kwiatkiem". Jara biegnie do drużynowej. Punktowana prawidłowość i kolejność

OSTACOWANIE NA PODSTWIE:

"Zuchowe gry" - J. Zwolakowska

Od kilku miesięcy szukam "klucza" do zrozumienia pojęcia i roli SPRAWNOSCI w metodyce zochowej. I czym więcej szukam, czytam, rozmawiam tym mam większe zamieszanie myśli. No bo tak:

Przedwojenna metodyka zochowa między innymi nie wyróżnia 10 form pracy, zbiórka nie składa się z 4 stałych elementów tj obrzęd, gawęda, zabawa tematyczna, krąg rady. Paniątki należy, że podstawą zbiórki obok gawędy były gry i ćwiczenia i mąsterkowanie. Zwiady to pochodny, tro-pienie mrówek... a więc to przede wszystkim ćwiczenia charakteru, własnej woli, umiejętności pokonywania swoich słabości i dotychczasowych osiągnięć w szlachetnej rywalizacji. Teatrzyk to nie inna odrębna forma pracy, ale ćwiczenie z naśladowania głosów, mimiki twarzy itd. ...

Cały cykl jest więc zabawą w coś, kogoś a celem pracy z zuchami jest "POŻYTECZNOŚĆ" -/nie na darmo zuch był słoneczkiem, które ma promienić w otoczeniu - dobre uczynki /.Poprzez zabawę miał nabierać pozytywnych cech charakteru, stawać się prawym człowiekiem.

Inne jest również spojrzenie na sprawność. Ani u dziewcząt, ani u chłopców nie ma podziału na sprawności zespołowe i indywidualne.

Analizując materiały przedwojenne dla dziewcząt/związka Zwołkowska/ i chłopców / Kamiński i Regulaminy 1937/ smiem twierdzić, że i n n e było w obu pionach rozumienie i podejście do sprawności.

Dla chłopców proponowany zestaw sprawności /40 szt/ jest podobny z nazwy do obecnych /leśnik, eskimos, legionista, indianin, kościelnik/ Są one realizowane w zasadzie całą gromadą. Mogą też być realizowane szóstkami np na kolonii /kuchcik, porządnicki /, lub dla starszych, zdra dzających szczególne zainteresowania nawet indywidualnie. Drużynowy jest w zasadzie organizatorem zabaw i ćwiczeń z zakresu danej sprawności dla całej gromady. Sprawność zuch zdobywa od chwili przyjęcia do gromady.

Dla dziewcząt - już w nazwach sprawności/46szt/ jest różnica. Charakteryzuje je indywidualne formułowanie wymagań, jak gdyby były - są adresowane do konkretnej dziewczynki/np. przyjaciółka lasu, wesołek, śnieżka, tancerka, rasterka, /Sprawności zdobywa się dopiero po uzyskaniu 1 gwiazdki, aby uzyskać 11 trzeba zdobyć 4 wyznaczone sprawności /porządnicka, szafarka, wskazioroga, krasnoludek/ przy 111-analogicznie. Wśród dziewczęcego ruchu widac świadome kształtowanie charakteru zucha -choć może trochę "po hancersku".

Lwojeńska metodyka zochowa obarża się o wzorec Aleksandra Zmińskiego. /Zwołkowska, Zienkiewiczowa, /alkowska nie żyją! / w 1956 r metoda ta zostaje przez J. Hajkę i M. Wardęckiego ubrana w ramki 10-ciu form pracy, zasad dobrej zbiórki, 7 GZD, ..., zatwierdiona ideologią nr Iskra, Czerwony Bratek..., nastą-

wiona na masowość gubiła coraz bardziej indywidualne wychowanie, a stała się zbiorem zabaw dla dzieci. I tylko rozsądkowi drużynowych i czuwaniu dawnej kadry zuchmistrzowskiej zawdzięczać należy, że ruch zuchowy nie został całkowicie wyparty.

Na bazie tych rozważań, rozmów z obecnymi drużynowymi i świadomością, że drużynowa z obecnych regulaminów wybiera co jej nasuwa nasuwają się pytania:

1. czy ma być sprawność - bez podziału na indywidualne i zespołowe?, bez podziału na grupy?, a gwiazdki?
2. jak mają być formułowane regulaminy aby realizować wszystko co zawie raja?
3. kto jest ich adresatem - zuch czy drużynowa? - a może podział na część dla zucha i część dla drużynowej?
4. która z dróg jest właściwa - "Zwołkowskiej"-indywidualne wymagania które uczymy się pokonywać w drużynie, pomagając sobie, czy "Kamińskiego" -zabawa całą gromadą w kogoś, a przy tym zdobywanie umiejętności.???

Proszę o uwagi w tej sprawie! - jak zawsze na adres redakcji lub bezpośrednio na dyżurze w KCH. Westerplatte 12/5/Braków/-wtorki 18-20

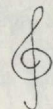
Czuwajcie w uśmiechu

Wiesława Stojek

Słowa: Czesław Kalkusiński

Muzyka: Henryk Fajt

Bajka

Walczyk

He nie bie ja - sny księ - fik, a w gó - rze
mi - lion gwiazd Za - ces - ra - wa - ni

Na niebie jasny księżyc,
a w górze milion gwiazd.
Zaczarowana bajka,
zaczarowany świat.

Refron:
Gdzieś w samym sercu kniei
w sen twary zapadł miś,
zasnęły krasnoludki,
Jaś i Małgosia śpi.

Łeć śnieżynki małe
jak srebrny, gwiazdny pył.
A wkoło biało, biało,
wesoły śnieżny mgły.

Refron:
Wnet zaśnie księżyc błady,
różowy wstanie świt.
Zasnęły krasnoludki,
Śpij, mój brzoiszku, śpij.

Łeć i Mał - go - se śpi

MAJSTERKA Z PAPIERU - cd
/ jedna z najprostszych na zbiorce - "minutki"/

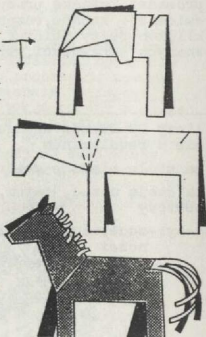

Piesek

Pieska należy wykonać w taki sam sposób jak osiolka, nadając formie kształty charakterystyczne dla tego zwierzęcia.

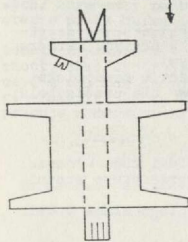
Konik (rys. 15)

Wyciąć sylwetkę konika z kawałka kartonu złożonego na połowę. Zagiąć szyję u nasady po linii pionowej, a następnie 2 razy po liniach ukośnych, jak pokazuje rysunek. Rozłożyć całą formę, przeciąć szyję do pierwszego zgięcia ukośnego, złożyć ją po liniach załamania i uformować figurkę konika. W rozcięciu na szyi wkleić grzywę. Przykleić uszy. W nadcięciu grzbietu umocować ogon.

Koza (rys. 16)

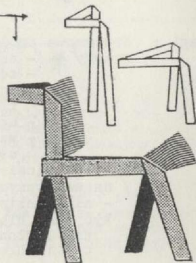
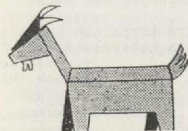
Zalać karton dwukrotnie tak, by załamania były równoległe. Z tak złożonego kartonu wyciąć sylwetkę kozy. Ponadciąć ogon. Przykleić uszy i rogi. Szyję zagiąć do góry. Między dwie części, z których składa się głowa, wkleić brode.

Zrebak (rys. 17)

Kartkę papieru (format zeszytu) przeciąć wzdłuż na połowę, tworząc dwa szerokie paski. Każdy pasek złożyć na połowę i jeszcze dwa razy na połowę, aby pasek był złożony osmiokrotnie. Z jednego paska uformować głowę i przednie nogi, z drugiego tułów i tylne nogi. Między złożone paski wkleić w kolorowego papieru grzywę i ogon. Następnie połączyć obie części i skleić tułów, rozstawić nogi. Konik jest gotowy.

Tym samym sposobem można wykonać różne zwierzęta, np. kozę, psa, lisa.

14 | 15

archiwum
harcerskie.pl

Jan Brzechwa

Lis

*Rudy ojciec, rudy dziadek,
Rudy ogon to mój spadek.
A ja jestem rudy lis,
Ruszaj stąd, bo będę gryzł.*

W okresie od marca do maja w naszych lasach przychodzą na świat małe lisy. Zazwyczaj jedna samica ma 4-7 młodych. Liski zaraz po urodzeniu są ślepe i dopiero po czterech dniach otwierają oczy. Przez pierwsze dwa miesiące żywią się mlekiem mamy. Później — pod jej okiem — uczą się polować. Początkowo młode lisy są bardzo rodzinne, jesienią usamodzielniają się, robią się kłótlive.

Lisy żyją w różnych środowiskach. Najwięcej jest ich w lasach, ale spotykamy je również nad wodami, na łąkach, polach i w pobliżu zabudowań ludzkich. Mieszkają w rozległych i głębokich (do 3 metrów) norach, które zaopatrzone są w wiele wyjść. Z reguły — oprócz okresu zimowego, gdy wyruszają na poszukiwanie pokarmu — lisy nie opuszczają raz wybranego terenu. Wydeptują tu wiele własnych ścieżek, wzdłuż których polują. Pożywienie ich stanowią norniki, żaby, owady, ryby, ptaki i zające.

Wiecie na pewno, że w wielu bajkach lis to symbol sprytu, przebiegłości i chytrości. Rzeczywiście, zwierzę to jest bardzo szybkie i zwinne. Ma bardzo czule zmysły — szczególnie słuch. Lis słyszy pisk myszy z odległości około 100 metrów.

**CO
SŁYCHAĆ
U RUDZIELCÓW ?**

MALGORZATA I PIOTR

"Mały Przewodnik Katolicki" - Poznań III 1991 nr 3

Dziękujemy za przysłanie materiałów-zuchom z Krzywina.

45 | 15

Przypominam

- JUŻ MARZEC

Słońce mocniej przygrzewa, dni -jasność- są coraz dłuższe, mamy nie bój się tak bardzo o swoje pociechy, można i trzeba zacząć przygotowywać się do wycieczek. Nie-źle mówię, przygotowywać się było trzeba już w zimie. Teraz trzeba już na nie wyruszyć, Trzeba zacząć J U Ź, T E R A Z, W E D R O W A Ć z Zuchami. I nie chodzi mi tu o Węd-rówki, takie jak w drużynach harcerskim z namiotami, z nocowaniem po za domem, ale o najpierw krótkie nawet półtoragodzinne, potem dłuższe - sobotnie czy niedzielne wyprawy z zuchami w poszukiwaniu "skar-bów", Ich celem powinno być m. in podpatrywanie przyrody, tropienie życia ptaków, owadów, wyrabianie wrażliwości na otaczający świat, ta-k by zuchy chciały i umiały go pokochać, tak by nigdy nie chciały go skrzywdzić.

Możesz mi powiedzieć - że wiesz, że pamiętasz, że przecież co ro-ku w marcu "topisz" zimę i witasz wiosnę, że przecież pamiętasz o Marzannie i Gaiku -Maiku. Ale mnie nie o to chodzi. Nie chodzi mi o wycieczkę w której Twoja drużyna, może nawet z innymi do kompletu idziecie brzegiem asfaltowej drogi, kiedy zaganiaś Twoje rozbiegają ce się zuchy i pokrzykujesz! - Uważaj auto, dołącz do szeregu, no, jak idziesz... Ja chcę, abyście chciały wprowadzić Wasze zuchy w świat przyrody

WPROWADZIĆ - to nie znaczy wejść z butami jako właściciele, ale postarać się aby przyroda chciała się przed wami otworzyć jak zacza rowana księga. To wymaga od Waszych zuchów CISZY, Słuchania, Otwo rzenia "OCZU I USZU", na wszystko, To wymaga przede wszystkim otworze nia S E R C A . A otwierać zuchowe serca na ... możecie WY. I każ da z Was musi S A M A znaleźć to "coś"co będzie kluczem do serca Two ich zuchów. Jak to zrobić? - zapytasz? Daruj mi - To już musisz odgadnąć sama. A jak już zgadniesz - wtedy zrozumiesz, że stałaś się INSTRUKTORKA - - wodzem zuchowym. Wtedy jesteś PRZEWODNICZKA swoich zuchów. I wtedy w Twoim sercu zagości radość dawania- bez względu, czy ktoś z boku to dostrzeże, czy nie! Uwierz mi i

CZUWAJ W USMIECHU

WITOSŁAWA

Nasza obietnica

Słowa Męczyniskiej
Wolno

The image shows three staves of musical notation for the hymn 'Nasza obietnica'. The first staff begins with a treble clef, a common time signature (C), and a dynamic marking of *mf*. The melody is written on a five-line staff. Below the first staff, the lyrics are: 'Jak ta wiosna pełna kwie-tów. jak zio- rze. chcemy'. The second staff continues the melody, with lyrics: 'dobrzy być i jasni. o Bo- że. jak po- go- da po- nad światem, jak'. The third staff concludes the melody, with lyrics: 'słoń- ce, chcemy ser- ce mieć dla wszystkich go- ra- ce'.

skład redakcji : hm Wiesława Stojek HR, Hm Urszula Kret węd
hm Ludwik Tarnowski HC

adres redakcji : W Stojek 31-158 Kraków Lrowoderska 68/5a

archiwum
harcerskie.pl